

ΤΑ ΣΑΜΟΘΡΑΚΙΤΑΚΙΑ

Ψηφιακή Μαθητική Εφημερίδα

Τεύχος 4^ο

Φεβρουάριος 2023

«Για έναν καλύτερο κόσμο...»

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

ΕΞΩΦΥΛΛΟ Δημοσθένης Σπανόπουλος

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Θεμελιώδη δικαιώματα Ευρωπαϊκής Ένωσης- Χρυσούλα Μουρίκη
2. Το «καταφύγιο» των ΑΜΕΑ: Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε)- Ιωάννα Συκά
3. Πόλεμος-Ειρήνη- Ουρανία Ζαβλάρη
4. Περί Ρατσισμού- Μαρία Μαργαρίτη
5. Τα δικαιώματα των εργαζομένων- Αντωνία Βροντάγια
6. Η προστασία των δασών- Ευαγγελία Χατέλου
7. Δικαιώματα Γυναικών- Ευστράτιος Ψευδούς
8. Η αξία της ελευθερίας για το '21- Αλέξανδρος Χαλκιάς
9. Σχολικός εκφοβισμός- Παναγιώτης Κολέτσας
10. Το περιβάλλον- Ραφαηλία Χίντεγκ

B. ΠΟΙΗΜΑ- Κωνσταντίνος Καλαϊτζίδης

Γ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ- Κωνσταντίνος Τσιρτσίδης

Δ. ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Τα πρόσωπα της Επανάστασης του 1821- Χαράλαμπος Σπανόπουλος

Ε. ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Θεμελιώδη δικαιώματα Ευρωπαϊκής Ένωσης

της Χρυσούλας Μουρίκη

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από τις ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες έχουν δεσμευτεί να συνεργάζονται για την ειρήνη και την ευημερία. Δεν πρόκειται για ένα κράτος που επιδιώκει να αντικαταστήσει τα υπάρχοντα κράτη και είναι μεγαλύτερη από κάθε άλλο διεθνή οντότητα. Στην προσπάθεια της για εξίσωση των κοινωνικών ανωμαλιών κατάφερε να θεμελιώσει τα κύρια και απαραίτητα δικαιώματα για τον άνθρωπο.

Η Ενωμένη Ευρώπη με την ιστορία, τον πολιτισμό της και τους ανθρώπους της μπορεί να συμβάλλει στην εδραίωση της παγκόσμιας ειρήνης γιατί διαθέτει κύρος και δύναμη. Με την ένωση και την συνεργασία περιορίζονται οι εθνικιστικές τάσεις, τα μισή και οι αντιπαλότητες στον ευρωπαϊκό χώρο, ο οποίος υπήρξε ανέκαθεν πεδίο συγκρούσεων. Συνεπώς, η ευρωπαϊκή γαλήνη συμβάλλει στην παγκόσμια σταθερότητα και ηρεμία.

Πέρα όμως από την διατήρηση της ειρήνης η Ευρωπαϊκή Ένωση διαδραματίζει, επίσης, σημαντικό ρόλο στον τομέα του πολιτικού ασύλου και της μετανάστευσης. Η Ε.Ε. εγγυάται τον σεβασμό του δικαιώματος αναζήτησης ασύλου. Παράλληλα, τα κράτη- μέλη προσπαθούν να "χτυπήσουν" το πρόβλημα στις ρίζες του καταβάλλοντας υπεράνθρωπες προσπάθειες για καταπολέμηση φτώχειας και τυχόν συγκρούσεων. Επιπλέον, εμφανής είναι η προσπάθεια για εξάλειψη του φαινομένου της παράνομης μετανάστευσης μέσω των συνοριακών ελέγχων.

Ο σεβασμός στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι ένα δικαίωμα του καθένα μας, το οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει φροντίσει να θεμελιώσει. Το να σεβόμαστε τον συνάνθρωπο μας είναι δεδομένο. Δεν είναι δυνατόν να διατηρούνται σήμερα προκαταλήψεις οι οποίες αφορούν την φυλή, το χρώμα,

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

την εθνική ή εθνικιστική καταγωγή. Η Θεσμική κατοχύρωση του δικαιώματος αυτού θεωρείται απαραίτητη, για αυτό και η Ενωμένη Ευρώπη καταδικάζει ρητά οποιαδήποτε παραβατική συμπεριφορά στο ζήτημα αυτό.

Συμπερασματικά, θα ήταν εύστοχο να αναφέρουμε πως πρέπει να νιώθουμε τυχεροί που ανήκουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην οποία καταπατείται κάθε δεσποτική συμπεριφορά και προβάλλονται τα δικαιώματά μας με τον κάθε δυνατό τρόπο.

2. Το «καταφύγιο» των ΑΜΕΑ: Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε)

της Ιωάννας Συκά

Είναι ευρέως διαδεδομένη η άποψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνει αποφάσεις και ψηφίζει νόμους, οι οποίοι προστατεύουν και υπερασπίζονται όλους τους πολίτες των κρατών-μελών της. Έχει λοιπόν ψηφιστεί μεταξύ άλλων και η ισότητα, η οποία καλύπτει και τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Πώς ξεχωρίζει όμως η αντιμετώπισή αυτών των παιδιών που μεγαλώνουν στις χώρες αυτές σε αντίθεση με ΑΜΕΑ που μεγαλώνουν σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Καταρχάς, η Ε.Ε πρωτοστατεί στην προσπάθεια ενσωμάτωσης αυτών των παιδιών στο κοινωνικό σύνολο δίνοντάς τους την εντύπωση πως δεν διαφέρουν από τα υπόλοιπα παιδιά, ώστε να νιώθουν ψυχολογικά υγιή και να μην αισθάνονται ανεπιθύμητα. Για παράδειγμα, έχουν ληφθεί μέτρα για να μπορούν αυτά τα παιδιά να μορφώνονται και να λαμβάνουν την υποχρεωτική εκπαίδευση που προβλέπεται από τον νόμο. Σε πολλά σχολεία μάλιστα έχουν δημιουργηθεί και ράμπες, ώστε να γίνεται εύκολη η πρόσβαση ακόμα και σε παιδιά με κινητικές δυσκολίες.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ακόμη, γίνεται αποδεκτό σε αυτές τις χώρες το γεγονός ότι τα παιδιά αυτά έχουν τα ίδια δικαιώματα με όλους τους συμπολίτες τους κι έτσι η πολιτεία τους δίνει την δυνατότητα να καταλάβουν θέσεις εργασίας στην πορεία της ζωής τους και να αποδείξουν ότι έχουν πάρα πολλές ικανότητες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο Έλληνας Ευρωβουλευτής, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, ο οποίος κατέχει πολιτική θέση και είναι πολύ ενεργός και δραστήριος στο Ευρωκοινοβούλιο.

Επίσης, έχει θεσπιστεί ο νόμος για υγεία, κοινωνική πρόνοια και ασφάλεια των παιδιών αυτών από την Ευρωπαϊκή Ένωση που τους βοηθάει να έχουν δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, πράγμα που διευκολύνει την παρακολούθηση των παθήσεών τους.

Μία ακόμη σημαντική πρόβλεψη στις μέρες μας είναι η δημιουργία ειδικά διαμορφωμένων θέσεων σε όλα τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς για να διευκολύνεται η μεταφορά τους. Βέβαια, όχι μόνο στα ΜΜΜ, αλλά και στα καταστήματα, σε χώρους διασκέδασης και ψυχαγωγίας υπάρχουν αυτές οι θέσεις, για να μπορούν τα παιδιά αυτά να συμμετέχουν εξίσου σε εκδηλώσεις και διάφορες συγκεντρώσεις.

Ωστόσο, δεν έχουν εξαλειφθεί ακόμη ούτε στην Ευρώπη όλες οι δυσκολίες. Ένα μεγάλο βήμα θα γίνει όταν θα σταματήσουν να υπάρχουν όλες οι αντιλήψεις κατά των ΑΜΕΑ και θα αλλάξει η στάση των ίδιων των πολιτών απέναντί τους. Οφείλουν όλοι να δείξουν ανοχή και κατανόηση στην κατάσταση αυτή εφόσον και η ίδια η πολιτεία έχει θεσμοθετήσει τα δικαιώματά τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση φημίζεται για τις δημοκρατικές και πρωτοπόρες αντιλήψεις και δεν πρέπει οι πολίτες αυτό να το διαψεύσουν. Άρα, δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται τα ΑΜΕΑ υποτιμητικά και με πλήρη αδιαφορία, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες, αντιθέτως πρέπει να συμβιώνουν αρμονικά και χωρίς διακρίσεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Συνεπώς, υπάρχουν πολλά παιδιά με ειδικές ανάγκες τα οποία έχουν υπερβεί τις δυσκολίες τους και έχουν αναδείξει τα ταλέντα και τις ικανότητές τους. Σε αυτό έχει συμβάλει δραματικά η εξέλιξη της τεχνολογίας και πάνω σε αυτή στηρίζονται όλες οι ελπίδες για να εξαλειφθούν όλες οι αντιλήψεις και δυσκολίες που συνεχίζουν να υπάρχουν στο θέμα αυτό. Είναι χρέος όλων των πολιτών να βοηθήσουμε την Ε.Ε να συνεχίσει το σπουδαίο έργο της και να καταρρίψει τα εμπόδια που υπάρχουν και να αφήσει τα ΑΜΕΑ να προβάλλουν την ταυτότητά τους χωρίς ενδοιασμούς.

3. Πόλεμος-Ειρήνη

της Ουρανίας Ζαβλάρη

Η ειρήνη είναι ένα από τα βασικότερα αγαθά στις μέρες μας και η επικράτησή της θεωρείται πλέον αναγκαία. Αντίθετα, ο πόλεμος μας συνοδεύει σε όλες τις περιόδους της ανθρώπινης ιστορίας, γεγονός πολύ ανησυχητικό, αφού δεν έχει να προσφέρει απολύτως τίποτα στην κοινωνία και ευρύτερα στον κόσμο μας. Ποια είναι, όμως, πιο αναλυτικά, η αξία της ειρήνης και ποιες οι αρνητικές συνέπειες ενός πολέμου;

Είναι γεγονός πως η ειρήνη έχει να προσφέρει πολλά στη ζωή μας και αυτός είναι ένας λόγος που επιδιώκεται από τους περισσότερους. Αρχικά, ενισχύει το αίσθημα της ασφάλειας, το οποίο οδηγεί κατά συνέπεια στην αίσθηση της γαλήνης και της ψυχικής ηρεμίας. Παράλληλα, θέτει προϋποθέσεις για πνευματική ανάπτυξη αλλά και καλλιέργεια κοινωνικών αρετών, καθώς μόνο σε περίοδο ειρήνης είναι εφικτό να πραγματοποιηθούν αυτά. Τέλος, συμβάλλει στην οικονομική πρόοδο μιας κοινωνίας, διευκολύνοντας τις συναλλαγές με άλλα κράτη και δημιουργώντας, ταυτόχρονα, ένα αίσθημα συνεργασίας που βοηθάει στο να ξεπεραστούν οι εθνικές διαφορές και οι ρατσιστικές προκαταλήψεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από την άλλη, όλοι γνωρίζουν πως οι συνέπειες του πολέμου είναι καταστροφικές για τον κόσμο μας. Για αρχή, ο πόλεμος προκαλεί άσχημα συναισθήματα στον άνθρωπο, ο οποίος νιώθει ανασφάλεια και φόβο με αποτέλεσμα να προξενούνται πολλά ψυχικά τραύματα που είναι ανεπανόρθωτα. Τον εξαχρειώνει σωματικά και ηθικά υποβιβάζοντας τις αξίες του και δημιουργώντας του, με αυτόν τον τρόπο, προδιάθεση για εγκληματικές και βίαιες πράξεις. Πέρα από αυτό, καταστρέφεται η οικονομία των χωρών που συμμετέχουν σε έναν πόλεμο λόγω των υλικών φθορών και της δαπάνης χρημάτων σε πολεμικό εξοπλισμό. Τέλος, συμβάλλει στην καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος με τη χρήση χημικών και πυρηνικών φονικών όπλων. Αυτό έχει ως συνέπεια να μείνει ένα αποτύπωμα στη φύση που φαίνεται να εντείνει το πρόβλημα που ήδη υπάρχει.

Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν κάποιοι τρόποι διασφάλισης της ειρήνης. Αρχικά, μέσω της εκπαίδευσης θα πρέπει να προωθηθεί ο διάλογος ως μέσο επίλυσης των διαφορών καθώς και να αντιληφθούν οι νέοι τις ολέθριες συνέπειες του πολέμου σε σύγκριση με τις αξίες της ειρήνης. Επιπρόσθετα, η επικράτηση διεθνών κανόνων, η διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η ενεργοποίηση θεσμών όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση - η οποία προάγει την ειρήνη και υπερασπίζεται τα δικαιώματα των πολιτών που ανήκουν σε αυτή - είναι αναγκαία για την εξομάλυνση των καταστάσεων και την αποφυγή ενός επικείμενου πολέμου.

Συμπερασματικά, είναι προφανές πως ο πόλεμος δεν μας προσφέρει κανένα θετικό στοιχείο, καθώς οι συνέπειές του είναι μοιραίες για την ανθρωπότητα. Είναι, όμως, στο χέρι μας να απαλλαχτούμε από τα δεινά του μαθαίνοντας από την ιστορία και τα λάθη του παρελθόντος, αποτρέποντας ανάλογες καταστάσεις στο μέλλον, διασφαλίζοντας την ειρήνη...

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4. Περί Ρατσισμού

της *Μαρίας Μαργαρίτη*

Ρατσισμός ονομάζεται η διάκριση σε βάρος ατόμων, κοινωνικών ομάδων ή κατηγοριών ατόμων που προσδιορίζονται με βάση τα φυλετικά ή και πολιτισμικά τους χαρακτηριστικά με συνέπεια την ανάπτυξη αισθήματος υπεροχής και ανωτερότητας προς αυτούς. Είναι ένα από τα δυσκολότερα φαινόμενα ως προς την κατανόησή του, διότι είναι φαινόμενο ατομικής ψυχολογίας και συλλογικής ταυτότητας και συνδέεται άμεσα με την ηθική και κοινωνική κρίση .

Ο **ρατσισμός** είναι φαινόμενο σε έναν διαρκή μετασχηματισμό, του οποίου οι λόγοι αλλάζουν σύμφωνα με την εποχή και τη συγκυρία. Οι κύριες μορφές του είναι: ο φυλετικός, ο εθνικός και ο κοινωνικός . Όταν αναφερόμαστε στον φυλετικό, εννοούμε τις διακρίσεις που υπάρχουν και στοχοποιούνται άτομα διαφορετικού χρώματος ή άτομα διαφορετικής φυλής, ακόμη και άτομα του τρίτου κόσμου. Όσον αφορά τον εθνικό ρατσισμό, είναι το αίσθημα της υπεροχής ενός έθνους απέναντι στα σε άλλα. Τρίτος και τελευταίος είναι ο κοινωνικός ρατσισμός που αφορά τις διακρίσεις στις πολιτικές πεποιθήσεις, σε ιδεολογικά ζητήματα, σε οικονομικά και πολιτιστικά θέματα, σε προκαταλήψεις απέναντι στις γυναίκες, σε διάφορες μειονότητες και στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Διακρίσεις δηλαδή με τις οποίες ερχόμαστε καθημερινά αντιμέτωποι στην κοινωνία μας .

Τα αίτια που προκαλούν αυτό το φαινόμενο είναι ποικίλα και διαφέρουν. Στην επιδείνωση του φαινομένου αυτού καθοριστικό ρόλο έχει η έλλειψη αρχών και αξιών που οδηγεί τον σύγχρονο άνθρωπο στην εξαχρείωση και στην υιοθέτηση αυταρχικών συμπεριφορών . Αυτό συμβαίνει και λόγω αισθήματος κατωτερότητας από κάποιες ομάδες που επιδιώκουν να διατηρήσουν σε υψηλό επίπεδο την αυτοεκτίμηση, το γόητρο και το κύρος τους, αφού νιώθουν απειλή. Πρωταγωνιστικό ρόλο έχουν και οι φιλόδοξοι ηγέτες που προσπαθώντας να

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ικανοποιήσουν τις επιδιώξεις τους, μαζοποιούν τους πολίτες και τους προτρέπουν στην απόκτηση επικίνδυνων ρατσιστικών ιδεών. Δεν θα μπορούσε να παραληφθεί φυσικά και η επίδραση των ΜΜΕ, που έχουν ενσωματωθεί πλέον με τη ζωή μας . Μέσω αυτών προβάλλονται πρότυπα και ως συνέπεια στερεότυπα που γίνονται αποδεκτά από τους χρήστες, χωρίς οι ίδιοι να συνειδητοποιούν πλήρως πως είναι θύματα των αντιλήψεων αυτών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη χρήση βίας είτε σωματικής είτε ψυχολογικής , που την ηρωοποιούν στα social media αρκετές φορές, και κάνει πολλούς ανθρώπους να λένε χλευαστικά και κακόβουλα σχόλια .

Εύκολα συνειδητοποιούμε, λοιπόν, ότι σίγουρα ακολουθούν κάποιες συνέπειες . Οι συνέπειες αυτές επηρεάζουν τόσο τη ψυχολογία του ατόμου που τον δέχεται τον ρατσισμό όσο και διάφορους τομείς (οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς, πνευματικούς). Αναφερόμενοι στις ψυχολογικές επιπτώσεις, θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτοί που εκλαμβάνουν ρατσισμό γίνονται, τις περισσότερες φορές ανασφαλείς, οδηγούνται στο άγχος και στην απαισιοδοξία και νιώθουν αβέβαιοι . Μάλιστα πιθανά να δημιουργήσουν επιθετική έκφραση ή και εγκληματική συμπεριφορά, λόγω αντίδρασης και πίεσης. Επιπλέον, ρατσιστικές συμπεριφορές δηλώνουν πνευματική στασιμότητα για μια γενιά και μια κοινωνία γενικά. Είναι ξεκάθαρη παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και έλλειψη αξιοκρατίας, χαρακτηριστικά εξευτελιστικά για ένα πολιτισμό .

Τέλος, σίγουρα όλοι έχουμε ακούσει έστω και μία φορά ένα ρατσιστικό σχόλιο ή έχουμε βρεθεί μπροστά σε περιστατικό βίας . Είναι στο χέρι μας σαν νέα γενιά να ελαττώσουμε και ακόμα καλύτερα να εξαλείψουμε το ρατσισμό, όποια «αιτία» και αν έχει. "Γιατί ρατσισμός είναι να μισείς κάτι που τυχαία δεν είσαι".

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

5. Τα δικαιώματα των εργαζομένων

της Αντωνίας Βροντάγια

Παρακολουθώντας το θεσμό της εργασίας από τα παλιά χρόνια, από την αρχαία Ελλάδα και την ρωμαϊκή περίοδο, μέχρι και τις μέρες μας βγάζουμε το συμπέρασμα ότι τα δεδομένα της εργασίας έχουν αλλάξει ριζικά σε όλους τους τομείς, καθώς και στις σχέσεις εργαζομένων- εργοδοτών. Οι αλλαγές αυτές άρχισαν να γίνονται πιο αισθητές στα τέλη του 18ου αιώνα και στις αρχές του 19ου αιώνα, όταν άρχισε η βιομηχανική επανάσταση και άλλαξε η μορφή των κοινωνικών σχέσεων ενώ παράλληλα δημιουργούνταν και άλλα πολλά κοινωνικά προβλήματα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η εργασία να πραγματοποιείται κάτω από εξοντωτικές συνθήκες. Ωστόσο, οι συγκεκριμένες αφορμές αποτέλεσαν βάση για την δημιουργία ορισμένων νομοθετικών ρυθμίσεων που ισχύουν μέχρι και σήμερα.

Κατ' αρχάς τον Σεπτέμβριο του 1864, πραγματοποιήθηκε στην Αγγλία η Πρώτη Διεθνής Οργάνωση Εργατών. Την 1η Μαΐου 1886, στο Σικάγο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, οι εργάτες κήρυξαν γενική απεργία με αίτημα την καθιέρωση του οκταώρου. Το σύνθημά τους ήταν: «8 ώρες δουλειά, 8 ώρες ύπνος, 8 ώρες ανάπαυση και μόρφωση». Η απεργία αυτή, που στοίχισε τη ζωή πολλών εργατών, πέτυχε και είχε ως αποτέλεσμα, εκτός από την κατάκτηση του δώρου, την καθιέρωση της 1ης Μάη ως εργατικής γιορτής από το Διεθνές Εργατικό Συνέδριο στο Παρίσι το 1889. Το ίδιο Συνέδριο, που ίδρυσε τη Δεύτερη Διεθνή Οργάνωση Εργατών, αποφάσισε να γίνουν διαδηλώσεις την 1η Μαΐου 1890 για να καθιερωθεί το δωρο. Στη δεύτερη επέτειο της Πρωτομαγιάς, το 1891 στο Φουρμί της Γαλλίας, οι διαδηλώσεις επαναλήφθηκαν με αιματηρή κατάληξη. Η αστυνομία σκότωσε 9 εργάτες και τραυμάτισε 70.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όλα τα παραπάνω γεγονότα οδήγησαν στην κατοχύρωση κάποιων βασικών σημερινών εργασιακών δικαιωμάτων. Αρχικά, η υγεία και η ασφάλεια, με την παροχή κατάλληλου εξοπλισμού στον χώρο εργασίας, είναι από τα πρώτα βασικά δικαιώματα, ιδιαίτερα για τις ευάλωτες ομάδες των εργαζομένων. Επίσης, υπάρχει ισότητα ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες. Αυτό σημαίνει ίση μεταχείριση των δυο φύλων στην εργασία, άδεια μητρότητας και γονική άδεια. Επιπρόσθετα, η προστασία κατά των διακρίσεων λόγω φυλετικής καταγωγής, θρησκείας, ηλικίας, αναπηρίας και σεξουαλικού προσανατολισμού θεωρούνται σημαντικά δικαιώματα για τους εργαζομένους. Τέλος, το εργατικό δίκαιο περιλαμβάνει μερική απασχόληση, συμβάσεις ορισμένου χρόνου, απασχόληση των νέων, ενημέρωση των εργαζομένων.

Αξιολογώντας τις παραπάνω απόψεις γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό ότι χρειάστηκε και χρειάζεται συνεχής κόπος, για να υπάρχει ισότητα και συνεργασία μεταξύ των εργαζομένων, ώστε να μπορούν διεκδικούν συλλογικά τα δικαιώματά τους!

6. Η προστασία των δασών

της Ευαγγελίας Χατέλου

Η Ελλάδα είναι μια χώρα που τα έχει όλα! Ήλιο Θάλασσα βουνά νησιά κλίμα. Όλα τα καλά έδωσε ο δημιουργός σε αυτό το κομμάτι γης!

Η ελληνική φύση αποζημιώνει όλες τις ανθρώπινες αισθήσεις και μάλιστα με το παραπάνω: πευκοδάση συνδεδεμένα με τη σκιά και τα καλοκαίρια μας, φρύγανα και θάμνοι με μεθυστικές μυρωδιές, τοπία βγαλμένα από παλέτα ζωγράφου. Φοινικοδάση που γλύφουν το Λιβυκό πέλαγος, αλπικά λιβάδια αλλά και ελατοδάση που στέκονται αγέρωχα στους ορεινούς γίγαντες. Και ανάμεσά τους, μπλεγμένοι ηπειρωτικοί και νησιωτικοί υγρότοποι, ρέματα και ποτάμια,

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

όλα μαζί σε μία αρμονία ζωής. Ζωής που έχει αποτυπωθεί στη λαϊκή μας παράδοση, στην ποίηση και τη λογοτεχνία. Όλα αυτά στη Μεσόγειο σμιλεμένα με τον άνθρωπο παραγωγό, κάτοικο και επισκέπτη, σε μια σχέση ζωής στην οποία θα πρέπει να στηριχτούμε για να ευημερήσουμε.

Αυτή η αρμονία όμως έχει διαταραχθεί. Η άναρχη και αυθαίρετη δόμηση, η ελλιπής Θεσμική Θωράκιση και η ελλιπής διαχείριση των δασών μας, η υπερεκμετάλλευση, η μετατροπή των φυσικών οικοτόπων σε τεχνητά κατασκευάσματα, οι πυρκαγιές, ο τρόπος γενικά που βλέπουμε και αξιολογούμε τη γη και πώς τη χρησιμοποιούμε, είναι μερικοί μόνο από τους λόγους της υποβάθμισης των φυσικών μας περιοχών.

Τα δάση αποτελούν τη φυσική μας ασπίδα έναντι των πλημμυρών, της διάβρωσης του εδάφους και της κλιματικής κρίσης, ενώ είναι οι πνεύμονες Γης και ανθρώπου. Στην Ελλάδα, αλλά και σε όλες τις χώρες με μεσογειακό κλίμα, δεν μπορεί κανείς να στοχεύσει σε μηδενισμό των δασικών πυρκαγιών, καθώς αυτές αποτελούν μέρος του φυσικού κύκλου διαδοχής ή συντήρησης κάποιων τύπων βλάστησης. Ωστόσο, λόγω της εγκατάλειψης του πρωτογενούς τομέα, της αστικοποίησης αλλά και της κλιματικής κρίσης, βλέπουμε πλέον πυρκαγιές αυξημένης έντασης και, μάλιστα, όλο και πιο συχνά. Με μεγάλες επιπτώσεις, όχι μόνο στα φυσικά οικοσυστήματα αλλά και στις ανθρώπινες κοινότητες.

Το φαινόμενο αυτό φαίνεται πως επιταχύνεται την τελευταία 20ετία, με αποτέλεσμα να προκαλούνται όλο και πιο σοβαρά προβλήματα για την κοινωνία, ενώ παράλληλα περιορίζεται και η δυνατότητα φυσικής αποκατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων μετά από πυρκαγιές.

Όπως δείχνει η εμπειρία αλλά και τα επιστημονικά δεδομένα, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, η καταστολή από μόνη της δεν αρκεί για την

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αποτελεσματική διαχείριση των πυρκαγιών και, εν τέλει, την προστασία των δασών παγκοσμίως.

Στατιστικά οι περισσότερες πυρκαγιές οφείλονται σε ανθρώπινα λάθη.

Η γνωστή σε όλους μας WWF (World wide fund for nature) είναι διεθνής μη κυβερνητικός οργανισμός για την διατήρηση, την έρευνα και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

Η ομάδα εθελοντών της WWF Ελλάς έχει σαν σκοπό την προστασία της φύσης. επικεντρώνεται στην αξία της **πρόληψης των πυρκαγιών**, στην ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση των πολιτών και στην προώθηση ολοκληρωμένων προτάσεων προς την Πολιτεία.

Για τον λόγο αυτό έχει αναπτύξει τρεις βασικούς άξονες δράσης:

1. **Βελτίωση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων και των κοινωνιών.**
μέσα από την εφαρμογή μιας σύγχρονης δασικής διαχείρισης με έμφαση στη διαχείριση της βλάστησης και συνεπώς και της δυνητικά διαθέσιμης καύσιμης ύλης. Ενδυνάμωση και ενίσχυση εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης. Ανάδειξη θεμάτων σχετικών με την οικολογία των πυρκαγιών στη Μεσόγειο.
2. **Μείωση του κινδύνου για τα οικοσυστήματα και την κοινωνία.**
Αλλαγή στο σχεδιασμό και βελτίωση στις υποδομές πρόληψης μέσω της προώθησης σύγχρονων Τοπικών Σχεδίων Δράσης για την αντιπυρική προστασία σε επίπεδο Δήμων. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση.
3. **Αποκατάσταση μετά από δασικές πυρκαγιές.**
Εκτίμηση και αξιολόγηση απωλειών σε είδη, οικότοπους και σημαντικές περιοχές για τη βιοποικιλότητα. Προώθηση και ανάδειξη της ορθής

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αποκατάστασης περιοχών, όταν και όπου χρειάζεται βάσει, τόσο των οικοσυστημικών όσο και των κοινωνικοοικονομικών παραμέτρων.

Ο καλύτερος τρόπος καταπολέμησης των δασικών πυρκαγιών είναι ο περιορισμός ή και η εξάλειψη των κινδύνων που τις προκαλούν. Οι κίνδυνοι των δασικών πυρκαγιών χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

Φυσικοί κίνδυνοι

- Μεγάλη συγκέντρωση και σύνθεση αναφλέξιμου υλικού, όπως ξερά φύλλα, πευκοβελόνες, ξερά κλαδιά, θαμνώδεις αναφλέξιμο υλικό κλπ.
- Δάση εύφλεκτων δασικών ειδών με ελάχιστη υγρασία, όπως δάση χαλεπίου πεύκης, αειφύλλων- πλατυφύλλων (πουρνάρι, σχίνος, αγριελιά, κλπ.), φρυγανότοποι.
- Αδιαπέραστα ή απρόσιτα δάση, χωρίς δρόμους και μονοπάτια.
- Ισχυροί και ξεροί άνεμοι (μελτέμια) και υψηλές θερμοκρασίες

Ανθρωπογενείς κίνδυνοι

- Το άναμμα φωτιάς μέσα σε κατασκηνώσεις ή χώρους αναψυχής χωρίς τη λήψη προληπτικών μέτρων.
- Υπολείμματα υλοτομιών κοντά σε δασικούς δρόμους μεγάλης κυκλοφορίας.
- Σκουπιδότοποι και σωροί απορριμμάτων γύρω από οικιστικές και βιομηχανικές περιοχές κοντά στα δάση.
- Κάψιμο αγροτικών υπολειμμάτων, καλαμιάς, κλαδιών κλπ.
- Απρόσεκτη χρήση του τσιγάρου μέσα στο δάσος.
- Και τέλος ηθελημένοι εμπρησμοί,

Σημαντικότερο απ' όλα είναι η ευαισθητοποίηση των πολιτών για την αξία των δασών και τους τρόπους που μπορεί καθένας να συμβάλλει στην διάσωση τους.
(Πηγές: 1. Υpen.gr , 2. www.gr)

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

7. Δικαιώματα Γυναικών

του Ευστράτιου Φρυδού

Στις μέρες μας θα μπορούσε κάποιος να πει ότι υπάρχει ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα. Μετά από προσπάθειες πολλών χρόνων από το φεμινιστικό κίνημα, η γυναίκα πλέον έχει ισάξια θέση έναντι των αντρών έχοντας καταρρίψει την πατριαρχική κοινωνία. Δυστυχώς όμως υπάρχουν ακόμα στερεοτυπικές αντιλήψεις οι οποίες αποσκοπούν στην προώθηση πατριαρχικών αντιλήψεων.

Στην Ε.Ε γίνονται συνεχείς προσπάθειες ώστε να μπορέσει η Ευρώπη να επιτύχει την πλήρη ισότητα εντός των κρατών μελών της. Ας δούμε πως προσπαθεί να το επιτύχει αυτό:

1) Οι αποδοχές των γυναικών κατά μέσο όρο είναι 16% λιγότερες από των αντρών. Η Ε.Ε έχει ορίσει στις 4 Νοεμβρίου Ημέρα για την ισότητα των αμοιβών και θεσπίζει διάφορους νόμους.

2) Όσο αφορά την επιλογή των σπουδών οι ανισότητες συνεχίζουν να υπάρχουν. Μεγαλύτερες πιθανότητες έχουν οι γυναίκες να κατέχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αλλά ειδικεύονται κυρίως σε "γυναικεία επαγγέλματα" τα οποία συνδέονται με την παροχή βοήθειας, ενώ υστερούν τα ποσοστά σε επαγγέλματα μηχανολογίας και επιστήμης. Για αυτό η Ε.Ε απονέμει το βραβείο γυναικείας καινοτομίας και υποστηρίζει την Διεθνή Ημέρα Γυναικών και Κοριτσιών στην Επιστήμη.

3) Το 33% των γυναικών έχουν υποστεί σωματική ή σεξουαλική βία. Η Ε.Ε στοχεύει στην αντιμετώπιση της έμφυλης βίας με την θέσπιση διαφόρων νόμων και υποστήριξης των θυμάτων.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Συνοψίζοντας σίγουρα μπορούμε να πούμε ότι η ισότητα των φύλων είναι σε ένα πολύ καλό δρόμο αλλά ακόμα απέχει από το 100%. Η Ε.Ε, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, με διάφορους τρόπους προσπαθεί να φέρει την Ευρώπη στον σωστό δρόμο και να επιτύχει την πλήρη ισότητα.

8. Η αξία της ελευθερίας για το '21

του Αλέξανδρου Χαλκιά

Η ελευθερία μια από τις σπουδαιότερες αρχαίες ελληνικές και ευρωπαϊκές αξίες έπαιξε καθοριστικό ρόλο στον ξεσηκωμό ολόκληρου του ελληνικού έθνους.

Ήδη από τα πρώτα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας οι Έλληνες επιδίωξαν την ελευθερία τους με 11 επαναστατικά κινήματα πριν τον ολοκληρωτικό ξεσηκωμό του 1821. Το σημαντικότερο από αυτά ήταν εκείνο του 1611, κατά το οποίο αγρότες οπλισμένοι με αγροτικά εργαλεία κατόρθωσαν να καταλάβουν τα Ιωάννινα. Όταν, όμως ήρθαν σε σύγκρουση με τα οθωμανικά στρατεύματα κατατροπώθηκαν από αυτά. Ο Διονύσιος, πρωτεργάτης του επαναστατικού κινήματος, αιχμαλωτίστηκε και περιφέρθηκε σε κάθε πόλη της Μακεδονίας και της Θράκης μέχρι την Κωνσταντινούπολη, για να μπορέσουν να καταπνίξουν την φλόγα των Ελλήνων για ελευθερία.

Στις 22 Φεβρουαρίου του 1821 ο Αλέξανδρος Υψηλάντης εισέρχεται στο Ιάσιο, όπου εκεί ευλογείται από τον τοπικό μητροπολίτη και κηρύσσει την επανάσταση στην Μολδοβλαχία. Ωστόσο, η επανάσταση καταπνίγεται γρήγορα

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

και η τελευταία σύγκρουση ανάμεσα στα στρατεύματα του Υψηλάντη και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας γίνεται τον Σεπτέμβριο του 1821 με την μάχη στην Μονή Σέκου, όπου εκεί τελειώνει οριστικά η επανάσταση στην Μολδοβλαχία.

Ο Λάμπρος Κατσώνης, ο οποίος έγινε γνωστός για την δράση του στον Αιγαίο και το Ιόνιο Πέλαγος, βρισκόταν στην υπηρεσία της Μεγάλης Αικατερίνης, αυτοκράτειρα της Ρωσίας. Όταν διατάχθηκε να σταματήσει την ναυτική του δράση εκείνος απάντησε: «Αν η Αικατερίνη υπέγραψε, ο Λάμπρος δεν υπογράφει». Μέσα από το παράδειγμα του Λάμπρου παρατηρούμε ότι, αν και σκλαβωμένοι οι Έλληνες, είχαμε το θάρρος και την θέληση για ελευθερία, ώστε να εναντιωθούμε στην Μεγάλη Αικατερίνη, αυτοκράτειρα της Ρωσίας.

Η Δόμνα Βισβίζη, η καπετάνισσα της Θράκης, γνωστή για την δράση της στην περιοχή της Κασσάνδρας με το πλοίο της "Καλομοίρα", το οποίο ήταν οπλισμένο με 16 κανόνια και 146 άνδρες, έτοιμους να στηρίξουν την καπετάνισσα τους με απaráμιλλη αυτοθυσία και αυταπάρνηση, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στον ξεσηκωμό της Μακεδονίας.

Μέσα από τα παραδείγματα των όχι και τόσο γνωστών στο ευρύ κοινό πρωταγωνιστών της επανάστασης διακρίνουμε την αυταπάρνηση και την απaráμιλλη αυτοθυσία που έδειξαν οι αγωνιστές, βάζοντας τον κοινό στόχο της ελευθερίας πάνω από τις προσωπικές τους φιλοδοξίες και την ίδια τους την ζωή, προτάσσοντας το καθήκον απέναντι στην πατρίδα. Αυτό επιτυγχάνεται μόνο από τους εσωτερικά ελεύθερους ανθρώπους που μπορούν να κάνουν την υπέρβαση και να πραγματοποιήσουν στόχους που άλλοι θεώρησαν ανέφικτους. Κλείνοντας, θα πρέπει όλοι να παραδειγματιστούμε από

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

τέτοιους ανθρώπους που θυσίασαν οικογένεια και περιουσίες, για να μπορέσουν να ζήσουν ελεύθεροι στην πατρίδα τους.

9. Σχολικός εκφοβισμός

Του Παναγιώτη Κολέτσα

Με τον όρο «σχολικός εκφοβισμός» εννοούμε την εσκεμμένη, απρόκλητη και επαναλαμβανόμενη επιθετική συμπεριφορά που εκδηλώνεται ανάμεσα σε συμμαθητές εντός και εκτός σχολείου, με σκοπό την επιβολή και την πρόκληση σωματικού ή ψυχικού πόνου. Το πρόβλημα της σχολικής βίας έχει πάρει παγκόσμιες διαστάσεις και απασχολεί τους διεθνείς οργανισμούς που ασχολούνται με τα δικαιώματα των παιδιών.

Ο σχολικός εκφοβισμός και η βία μεταξύ των μαθητών αναγνωρίζονται ως κοινωνικά προβλήματα και η έκτασή τους αρχίζει ήδη να λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις στα σχολεία, έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου, αλλά επιφέρουν και επιπτώσεις στη διαδικασία της μάθησης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζοντας το πρόβλημα του σχολικού εκφοβισμού ως πρόβλημα που αφορά τις χώρες-μέλη της, ακολούθησε ανάλογες πολιτικές.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών υιοθέτησε Απόφαση Δημιουργίας του ειδικού προγράμματος DAPHNE III ως τμήματος του γενικού Προγράμματος «Θεμελιώδη Δικαιώματα και Δικαιοσύνη», με σκοπό τις στοχευμένες δράσεις για την ευαισθητοποίηση του κοινού, τη συνεισφορά στη θετική προσέγγιση των ατόμων που είναι εκτεθειμένα σε μορφές βίας και την ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων υποστήριξης θυμάτων και ατόμων σε κίνδυνο και προγραμμάτων παρέμβασης προς τους δράστες

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει στρατηγική για την προστασία του παιδιού και αναγνωρίζει τα δικαιώματα του στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφέρεται στο δικαίωμα της ελευθερίας, έκφρασης, ασφάλειας, ακεραιότητας, απαγόρευσης βασανιστηρίων. Το Συμβούλιο της Ευρώπης δημιούργησε το 2006 τον «Πρακτικό Οδηγό για τη Δημοκρατική Διακυβέρνηση των Σχολείων» με οδηγίες και πρακτικές για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την υιοθέτηση στρατηγικών που προάγουν την επικοινωνία, τον διάλογο, τη συνεργασία και την επίλυση συγκρούσεων. Επίσης, με το πρόγραμμα «Building a Europe for and with children» προτείνει μία εκπαίδευση παιδαγωγική και επικεντρωμένη στο παιδί με σκοπό την εξασφάλιση ενός μη βίαιου περιβάλλοντος.

Η Ευρωπαϊκή Καμπάνια κατά του Σχολικού Εκφοβισμού (Europe's Anti-bullying Campaign), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος Daphne, αναφέρει τις υποχρεώσεις που πρέπει να έχουν οι εκπαιδευτικοί στην αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού και τονίζει ότι τον κύριο ρόλο τον έχουν οι εκπαιδευτικοί. Στην Ελλάδα Το Χαμόγελο του Παιδιού είναι ο συντονιστής εταίρος.

Το Περιβάλλον

10. Το περιβάλλον

της Ραφαηλίας Χίντεγκ

Το περιβάλλον είναι πολύ σημαντικό για εμάς τους ανθρώπους, αφού αποτελεί το σπίτι μας, χωρίς το οποίο δεν θα μπορούσαμε να ζήσουμε.

Ένας τρόπος να βοηθήσουμε το περιβάλλον να παραμείνει καθαρό είναι να μην χρησιμοποιούμε πολύ το αυτοκίνητο, αλλά τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (Μ.Μ.Μ.), όπως είναι το λεωφορείο, το αεροπλάνο ή το μετρό.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ακόμη ένας σημαντικός τρόπος είναι η ανακύκλωση. Προτείνω να χωρίζουμε τα σκουπίδια και να πετάμε το καθένα σε ειδικούς κάδους και όχι στην θάλασσα ή στο δρόμο.

Ελπίζω οι άνθρωποι να σταματήσουν να μολύνουν το περιβάλλον για να έχουμε έναν έχουμε έναν καλύτερο κόσμο.

Β. ΠΟΙΗΜΑ

του Κωνσταντίνου Καλαϊτζίδα

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΙΗΣΗΣ : 21^η Μαρτίου

1. Το ποίημα είναι μια φωλιά
που κελαηδούνε τα πουλιά
που επιστρέφουνε ξανά
από μέρη μακρινά.

2. Το ποίημα είναι θάλασσα
είναι κι Ωκεανός
είναι μια λίμνη όμορφη
είναι και ποταμός.

4. Το ποίημα είναι μια καρδιά
που αγαπάει αληθινά
μα και λυπάται πραγματικά
Όλα όμως φεύγουν , με μια αγκαλιά.

5. Το ποίημα είναι επανάσταση
Δεν είναι όμως βία
Είναι ισότητα
Είναι Ελευθερία!

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Το ποίημα είναι χιόνι
που πέφτει στο βουνό
και ευθύς αμέσως λιώνει
και γίνεται νερό.

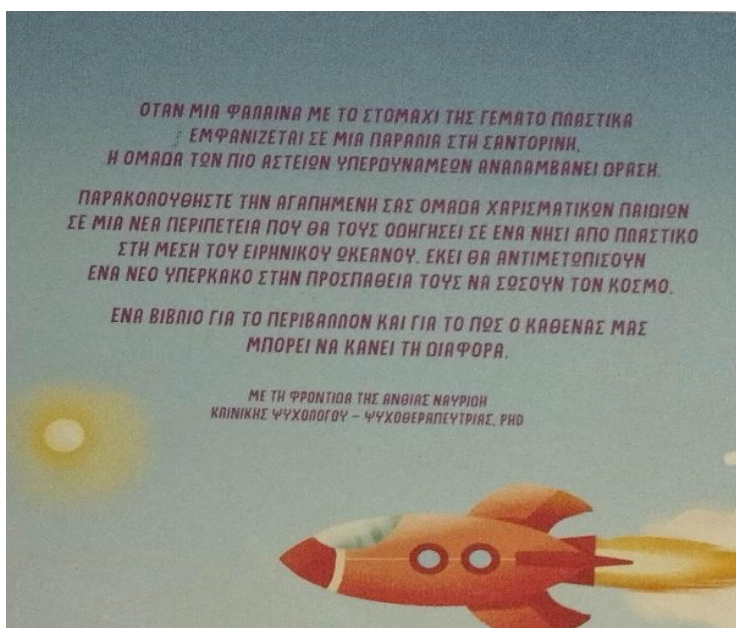
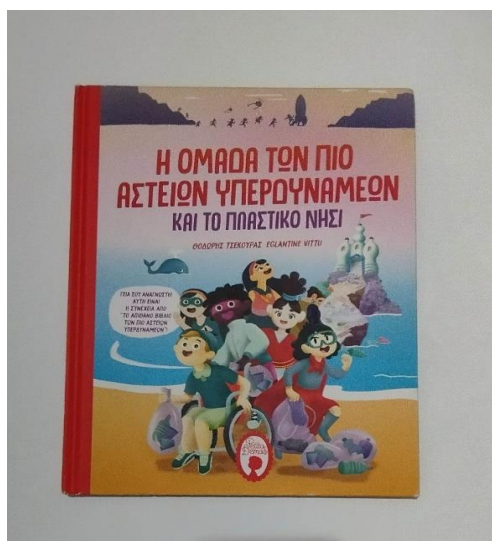
6. Το ποίημα είναι επανάσταση
από την πείνα και την σκλαβιά
για να 'ρθει η Ανάσταση
για να 'ρθει η Λευτεριά!

Γ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

του Κωνσταντίνου Τσιφτσίδη

«Η ομάδα των πιο αστείων υπερδυνάμεων και το πλαστικό νησί»

Η γνωστή παρέα με τις πιο αστείες υπερδυνάμεις, μας δείχνει ότι ενωμένοι, αλλά ο καθένας με τον δικό του τρόπο, μπορούμε να βοηθήσουμε το περιβάλλον. Δεν ξεχνάμε να ανακυκλώνουμε και να κρατάμε το περιβάλλον καθαρό!

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δ. ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Τα πρόσωπα της Επανάστασης του 1821

του Χαράλαμπου Σπανόπουλου

Χ	Χ	Χ	Ρ	Δ	Λ	Σ	Κ	Κ	Ν	Μ	Μ	Χ	Κ
Χ	Μ	Χ	Ω	Ρ	Α	Δ	Λ	Ο	Δ	Ν	Ι	Μ	Λ
Μ	Π	Ο	Υ	Μ	Π	Ο	Υ	Λ	Ι	Ν	Α	Χ	Μ
Α	Ο	Ξ	Ψ	Α	Δ	Δ	Ρ	Ο	Α	Χ	Ο	Α	Α
Υ	Τ	Α	Η	Σ	Μ	Α	Α	Κ	Κ	Σ	Υ	Η	Α
Ρ	Σ	Λ	Λ	Σ	Δ	Η	Ν	Ο	Ο	Χ	Λ	Μ	Χ
Ο	Α	Ο	Α	Α	Α	Ν	Η	Τ	Σ	Σ	Η	Λ	Λ
Γ	Ρ	Χ	Ν	Κ	Α	Ν	Α	Ρ	Η	Σ	Σ	Ο	Γ
Ε	Η	Χ	Τ	Ρ	Χ	Δ	Θ	Ω	Ο	Ο	Χ	Μ	Γ
Ν	Σ	Σ	Η	Α	Ο	Η	Ν	Ν	Ο	Δ	Ν	Σ	Γ
Ο	Ν	Μ	Σ	Χ	Δ	Η	Ν	Η	Σ	Γ	Γ	Μ	Χ
Υ	Ρ	Δ	Κ	Α	Ρ	Α	Ι	Σ	Κ	Α	Κ	Η	Σ
Σ	Ν	Α	Ν	Δ	Ρ	Ο	Υ	Τ	Σ	Ο	Σ	Δ	Δ

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ

ΔΙΑΚΟΣ

ΚΑΝΑΡΗΣ

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ

ΜΙΑΟΥΛΗΣ

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ

ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ε. ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ

Κωνσταντίνος Τσιρτσίδης

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης